

ข่าวพยากรณ์และเตือนภัยการระบาดศัตรูพืช !!!

สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด

“ลดต้นทุนและป้องกัน หากเกษตรกรใช้การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน”

ประจำเดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ (ฉบับที่ ๑/๒๕๖๔)

ไรเดง

ในช่วงนี้ อากาศแห้งแล้งและมีลมพัดแรงซึ่งเหมาะสมสำหรับการระบาดของไรเดง สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด ขอแจ้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงทุเรียนและเฝ้าระวังการระบาดของไรเดง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Eutetranychus africanus* (Tucker)

รูปร่างลักษณะและชีวประวัติ

ไรเดงแอฟริกัน (African red mites) มีการเจริญเติบโต ๕ ระยะ คือ ระยะไข่ ๔-๕ วัน ตัวอ่อนระยะที่ ๑-๒ วัน ตัวอ่อนระยะที่ ๒ ๑-๒ วัน ตัวอ่อนระยะที่ ๓ ๑-๒ วัน ตัวเต็มวัย ๖-๑๖ วัน ตัวเมีย ๑ ตัว วางไข่ได้ ๓๐-๕๖ พอง ตัวเมียลำตัวกลมแบน สีน้ำตาลเข้ม ตัวยาวประมาณ ๔๗๗.๖๗ ไมครอน กว้าง ๓๓๕.๓๓ ไมครอน ขาทั้ง ๔ คู่ สีเหลืองอ่อน ที่ปลายขาไม่มีวัยระหว่างเล็บ ๒ ข้าง (empodium) มีตาเป็นจุดสีแดงเล็ก อยู่บริเวณ ๒ ข้างของลำตัว ตอนหน้า บนบนหลังสั้น ปลายขนบนอกคล้ายกระบอกหรือไม้พาย ชนที่ส่วนห้องเป็นเส้นเล็กๆ ปลายเรียวแหลม ที่ฐานของปล้องแรกของขาที่ตัดกับลำตัว (coxa) คู่ที่ ๒ จะมีขนจำนวน ๒ เส้นตัวผู้ลำตัวเรียวแคบ ก้นแหลม ขยาย บนบนหลังเรียวเล็กและสั้นกว่าบนบนหลังของตัวเมีย วัยวะเพศผู้มีส่วนโคนใหญ่ ปลายเรียวเล็กและโค้งงอขึ้น ขนาดลำตัวเล็กกว่าตัวเมีย

ลักษณะการทำลาย

ไรเดงทุเรียนดูดกินน้ำเลี้ยงอยู่บริเวณผิวใบทุเรียน ทำให้เกิดเป็นจุดปะ สีขาวกระจายอยู่ทั่วใบ ต่อมากดประสีขาวจะแผ่ขยายออกไปเป็นบริเวณกว้าง จนในมีอาการขาวซีดและมีคราบสีขาวเกาะติดเป็นผลขาวๆ คล้ายฝุ่นจับถ้าหากมีไรเดงทำลายเป็นปริมาณมากและต่อเนื่องจะทำให้ใบร่วงและมีผลกระทบต่อการออกดอกและติดผลของทุเรียน ต้นทุเรียนจะเกิดความเสียหายจากไรเดงเมื่อใบแก่ถูกทำลายมากกว่าร้อยละ ๒๕ ของใบที่สำรวจ

ไรเดงแอฟริกัน

ลักษณะใบที่ถูกทำลาย

การแพร่กระจายและถูกการระบาด

พบรบัดในแหล่งปลูกทุเรียนจังหวัดจันทบุรี ระยะ ๑๗ ตราด ปราจีนบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี แพร่ และอุตรดิตถ์ ระบาดในระยะที่ฝนเริ่มทึ่งช่วง อากาศแห้งแล้งและมีลมพัดแรง จะพบໄร่แดงสูงที่สุดในช่วงเดือนธันวาคม- มกราคม จากนั้นໄร่แดงจะค่อยๆ ลดลง ปริมาณอาจสูงขึ้นอีกในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน ซึ่งแล้งจัด และพบรบัดน้อยมากในช่วงฤดูฝน

พืชอาศัย

ໄร่แดงแพร์กันมีพืชอาศัยหลายชนิด ได้แก่ ทุเรียน ส้มเขียวหวาน ส้มโอ มะนาว มะกรูด ส้มจีน มะละกอ ขนุน สาเก ท้อ มะกอกฝรั่ง ขี้เหล็ก มะรุม ถั่วพู ถั่วฝักยาว ถั่วลันเตา แตงโม ต้าลีง ผักบุ้ง ฝ้าย ถั่วเหลือง มันสำปะหลัง ลหุ่ง ฝ้ายดำ ลันนม กุหลาบ บานชื่น ชะบา แคฝรั่ง เป็นต้น

ศัตรูธรรมชาติ

ได้ตัวห้ำ Amblyseius sp., แมลงวันขยาย Dolichopus sp., แมลงช้างปีกแปঁ Coniopteryx sp., ด้วงเต่า Stethorus sp., ด้วงคล้ายมด Anthecus sp., เพลี้ยไฟตัวห้ำ Unidentified sp., แมงมุม Uroboridae

การป้องกันและกำจัด

๑. กำจัดวัชพืชในสวนทุเรียน ซึ่งอาจจะเป็นแหล่งหลบซ่อนของໄร่แดงแพร์กัน

๒. หลีกเลี่ยงการปลูกพืชอาศัยของໄร่แดงแพร์กันในสวนทุเรียนหรือบริเวณใกล้เคียง ถ้าเกษตรกรมีรายได้จากพืชเหล่านั้น เช่น ส้ม มะละกอ มะนาว หรือพืชตระกูลถั่ว ก็ควรป้องกันกำจัดໄร่แดงชนิดนี้บนพืชอาศัยนั้นด้วย

๓. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติไว้ควบคุมໄร่แดงตามธรรมชาติ

๔. หมั่นสำรวจสถานการณ์ໄร่แดงและศัตรูธรรมชาติ โดยสำรวจ ๑๐% ของต้นทั้งหมด ๗ วัน/ครั้ง ในช่วงเดือนพฤษภาคม - มกราคม ตรวจนับ ๕ จุด/ต้น ๕ ใบ/จุด ทั้งໄร่แดงและศัตรูธรรมชาติ หากพบໄร่แดงที่ยังมีชีวิต ๕ ตัว/ใบ และใบแก่ถูกทำลายมากกว่าร้อยละ ๒๕ ต่อต้น ถือว่าใบถูกทำลาย ให้ดำเนินการควบคุม

๕. ใช้ระบบน้ำเที่ยงหรือเครื่องฉีดพ่นน้ำ ๑ - ๒ ชั่วโมงต่อวัน ให้ใบทุเรียนเปียกโซกทั่วทรงพุ่มเพื่อลดปริมาณໄร่แดงในช่วงฤดูแล้งให้อยู่ในระดับต่ำ (วิธีนี้จะช่วยเพิ่มความชื้นให้กับศัตรูธรรมชาติให้สามารถดำรงชีวิตอยู่และเพิ่มปริมาณสูงขึ้นในช่วงแล้ง ซึ่งจะควบคุมประชากรของໄร่แดงได้อย่างมีประสิทธิภาพ)

๖. เมื่อเริ่มพบการระบาดของໄร่แดงให้ใช้เชื้อรากบัวเรือเรียฉีดพ่น อัตราเชื้อสัด ๑ กิโลกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมกับสารจับใบ ฉีดพ่นในช่วงเช้าหรือเย็นที่ไม่มีแสงแดดรโดยฉีดพ่นให้ถูกตัวໄร่แดงหรือบริเวณที่ໄร่แดงอาศัยหลบซ่อนตัว

๗. สารเคมีที่มีประสิทธิภาพในการใช้ควบคุมปริมาณໄร่แดงแพร์กันในสวนทุเรียน ได้แก่ โพราไรต์ ๓๐% WP อัตรา ๓๐ กรัม/น้ำ ๒๐ ลิตร หรืออามีราช ๒๐% EC อัตรา ๓๐ มิลลิลิตร/น้ำ ๒๐ ลิตร หรือเอกซ์ไทรอกซ์ ๒๐% EC อัตรา ๔๐ มิลลิลิตร/น้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นทั้งต้นโดยเฉพาะบริเวณยอดเมื่อพบໄร่แดงระบาด พ่นช้าตามความจำเป็น และงดพ่นก่อนเก็บเกี่ยว ๑๕ วัน ไม่ควรใช้สารเคมีชนิดเดียวกันต่อกันเป็นเวลานาน ควรมีการสลับชนิดเพื่อป้องกันໄร่แดงเกิดความต้านทาน

กลุ่มอาชีวภาพ สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด

๔๖ ถ. ราชภูร์นิยม ต. บางพระ อ. เมืองตราด จ. ตราด

โทร. ๐๓๘-๕๑ ๑๐๐๙ โทรสาร ๐๓๘-๕๑๓๓๔๕

<http://www.trat.doae.go.th>

E-mail: trat@doae.go.th

ผู้จัดทำ: นางสาวครองทรัพย์ สิงหาราช ที่ปรึกษา: นายสายชล เจริญพร